

ÅRSPLAN FOR BUGØYNES BARNEHAGE

ÅR 2022

Barnehagene i Sør - Varanger kommune
«Først i rekka»

Viser til Lov om barnehager

§ 2. Barnehagens innhold og rammeplanen: Ny rammeplan fra 1. August 2017.

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet.

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Bidra til at alle barn som går i barnehage får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlag for et godt liv. Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn, jf. Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen art. 3 nr. 1.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygge på gjensidig åpenhet og tillit.

Barnehagen skal se omsorg og dannelse, lek, læring, sosial kompetanse og språklig kompetanse i sammenheng. Barnehagen skal fremme menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet, toleranse, helse og forståelse for bærekraftig utvikling. Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser.

Barnehagen skal støtte barns utvikling ut fra deres egne forutsetninger og gi det enkelte barn og barnegruppen utfordringer. Den skal gi et individuelt tilpasset og likeverdig tilbud og bidra til en meningsfull oppvekst uansett funksjonsnivå, bosted, sosial, kulturell og etnisk bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskap og ferdigheter.

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

Departementet fastsetter en rammeplan for barnehagen. Rammeplanen skal gi retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold.

Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette årsplan for den pedagogiske virksomheten.

RAMMEPLANEN SIER:

Kunnskapsdepartementet har 1 mars 2006 med hjemmel i § 2 i loven fastsatt forskrift om rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. Forskriften tredde i kraft 1 august 2006.

Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen gir også informasjon til foreldre, eier og tilsynsmyndighet.

Rammeplanen retter seg derfor mot

- Barnehagens personale, som et redskap for planlegging, dokumentasjon og vurdering
- Foreldre/foresatte, for å gi innsikt i barnehagens virksomhet og ivareta foreldrenes rett til medvirkning og medbestemmelse i henhold til barnehageloven § 4
- Barnehageeier, som har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og reglverk.
- Kommunen, som har ansvaret for å føre tilsyn med at alle barnehagene i kommunen driver en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet i samsvar med lov og forskrifter (§16).

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD:

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal alle barn få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang.

Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.

Alle barnehager, uansett eierforhold, er forpliktet til å oppfylle barnehagens formål slik dette er beskrevet i barnehageloven §1 og rammeplanen.

BARNES MEDVIRKNING:

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. Barnehageloven §1 og §3, Grunnloven §104 og FN`s barnekonvensjon art. 12 nr. 1.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

(Barnehageloven § 3 Barns rett til medvirkning)

INNLEDNING:

Med utgangspunkt i Rammeplanen, Lov om barnehager, Vedtekter for Sør - Varanger kommunale barnehager og Barnehageplanen har vi utarbeidet årsplanen.

Gjennom hverdagsaktiviteter kan vi benytte naturen og nærområdene. Miljøet rundt oss er viktig i forhold til identitet og samspill mellom ulike aldersgrupper, religion og etikk. Bugøynes er et lite kystsamfunn med nær tilknytning til de lokale forholdene, finsk språk og kultur og mangfold.

BUGØYNES OPPVEKSTSENTER SIN VISJON:

Lek og læring i trygge hender. Alle i oppvekstsentret har ansvar for hverandre.

BARNEHAGENS VERDIER:

TRYGGHET - at barn og voksne er trygge på hverandre i hverdagen og viser tillitt og respekt, og at barnehagen er en god plass å være.

TRIVSEL - at barn og voksne har en trivelig hverdag, at alle har medvirkning og inkludering for å skape et godt og trygt oppvekstmiljø.

Med voksne menes alle enten som ansatt, foreldre eller annet.

OMSORG - at barn og voksne tar hensyn til hverandre og godtar at vi er forskjellige.

Barnehagen skal støtte barn ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.

RESPEKT OG MESTRING - ALLE i oppvekstsentret skal føle seg verdsatt og respektert ut fra sitt ståsted.

GLEDE OG HUMOR:

Glede og humor har en viktig plass i barnas liv. Det typiske for humoren er at den er i det overraskende, det rare og det som ikke harmonerer med omgivelsene.

Av de voksne kan humoren lett oppfattes som bråk. Det er viktig at vi i barnehagen gir rom for humor og livsglede i hverdagen.

Det skjer bl.a gjennom lek, samspill, sang, dans, forming, gjensynsglede og i grupper.

LEK: Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Leken blir regnet som så viktig at vi gjerne sier det er en væremåte som karakteriserer barn. Det betyr ikke at voksne ikke kan leke, men for barna er lek en nødvendighet for deres utvikling.

Leken er samtidig en måte å lære på. Barn reagerer ofte spontant på inntrykk gjennom lek. De bruker leken til å bearbeide opplevelsene sine, de utforsker inntrykkene, prøver å finne ut hvordan det ene eller andre er å forstå, hvordan det virker osv.

Gjennom leken kan barn skaffe seg venner, og de lærer seg til å ta hensyn til hverandre og hvordan løse konflikter.

Leken er språkfremmende, spesielt i rollelek er kommunikasjon viktig.

VELKOMMEN TIL BARNEHAGEN VÅR:

Bugøynes barnehage ble åpnet 17 februar 1988 på Tyttebærsletta, og fyller 34 år i 2022. I 1997 ble barnehagen flyttet til bygda i nærheten av skolen, SFO og helsestasjon ble påbygd. Barnehagen har en avdeling med 18 plasser for barn fra 0 - 6 år, hvor barn under 3 år tar to plasser.

Barnehagen tilbyr 50 og 100% plass.

Barnehagen ønsker å være fleksibel og brukervennlig, og vi prøver å strekke oss langt for å tilfredsstille alles behov.

Bugøynes er et lite kystsamfunn med nære relasjoner til finsk språk og kultur, og i senere år er vi blitt beriket med flere ulike kulturer.

Dette preger vår hverdag og vi jobber for å holde språk og kultur levende.

Høsten 2001 ble SFO inkludert i barnehagen med samme personale.

Januar 2004 ble barnehagen en del av Bugøynes oppvekstsenter, som omfatter SFO og skole.

Åpningstiden fastsettes av foreldrene hver høst, og dette barnehageåret har vi en åpningstid fra 07.30 - 15.15.

Barnegruppa:

Barnehagen: 4 barn i alderen 2 - 5 år. To jenter og to gutter.

Sfo: 0

Personalet:

Enhetsleder for oppvekstsentret: Mette Wasenius

Pedagogisk leder 100%: Gunn Sofie A. Andersen

Assistent 40% fast + vikar: Alla Vysochanska Dørmænen

Rengjøring og vaktmester sammen med skolen:

Vaktmester: Ben Rune Vælidalo

Rengjøring: Irene Linangi.

Eventuelt tillegg ved behov for morsmålstrener og spesialpedagog.

Samarbeidsutvalget:

Oppvekstsentret har felles samarbeidsutvalg.

Representanter fra de ansatte i barnehagen er: Gunn Sofie A. Andersen.

Foreldrerådsrepresentanter: Jim Øverlia

Verneombud:

Brannansvarlig: Mette Wasenius

Samarbeidsutvalg; Felles med skolen:

Gunn Sofie A. Andersen, Mette Wasenius, Jim Øverlia

Adresse, telefon og mail:

Bugøynes barnehage, Postboks 14

9935 Bugøynes

Telefon: 78971755 (Kontor) 78971756 (Avdeling)

Mailadresse: gunn.andersen@sor-varanger.kommune.no

DAGSRYTME:

Barnehagen møter foreldre og barn med ulike behov i forhold til oppholdstid og % plass, noe som avtales med styrer når barnet begynner. Vi prøver å legge faste aktiviteter og mat inn i den tiden alle barna er i barnehagen, men foreldre med barn i 50% plass kan ikke forvente samme tilbud som de med 100% plass (dette p.g.a. kortere oppholdstid), men vi gjør så godt vi kan.

07.30 Barnehagen åpner. Lek inne.

08.00 - 09.00 Frokost, barna har med matpakke. Ta gjerne med ekstra mat til ettermiddag.

09.15 - 09.30 Morgensamling med pedagogisk opplegg/tema, sang, rim/regler, sangleker m.m.

09.15 - 11.15 Pedagogisk opplegg/tema, 5 årsgruppa, eller utetid og turer.

11.00 - 12.00 Lunsj som serveres samlet. En dag i uken er det varm mat.

12.00 Sovetid for de minste (etter behov) hviling, lek, pedagogisk opplegg og førskolegruppa.

14.00 Frukt, lek, pedagogisk opplegg eller utetid.

15.15 Barnehage og SFO stenger.

Vedtekter for Sør - Varanger kommunale barnehagen § 9.6:

Dersom barn hentes etter barnehagens stengt tid kreves ett gebyr på kr. 250 - per barn pr. påbegynt halvtime.

Vi ønsker ikke at alle rutiner og aktiviteter skal være fastlagt, da får ikke barns medvirkning og spontanitet komme til sin rett - vi vet at det er viktig "å gripe dagen" - "her og nå".

Barn og barns LEK står i fokus og de skal være med på å bestemme sin hverdag.

(Barnehageloven § 3 Barns rett til medvirkning).

Barnehagehverdagen krever aktive og spontane voksne som har evnen til å leve seg inn i "her og nå" situasjoner, etter barnas ønsker og premisser, og i henhold til barns medvirkning. Det er særlig viktig med tanke på lek, språkutvikling og for å forebygge mobbing.

BARNEHAGENS FAGOMRÅDER:

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse.

Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Flere områder vil ofte være representert samtidig ved temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter og turer i nærmiljøet.

I sosialt samspill i lek og hverdagsaktiviteter skjer det ofte en spontan kommunikasjon knyttet til fagområdene. Barnehagens vedigrunnlag og formål skal gi retning for, og prege arbeid med fagområdene, og barns rett til medvirkning skal ivaretas.

Barns lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene.

For hvert fagområde er det formulert mål for arbeidet for å fremme barnas utvikling og læring og presisering av personalets ansvar. Målene som retter seg mot barnas opplevelser og læring, er formulert som prosessmål.

Det er selve læringsområdet og arbeidsmåtene barna skal bli kjent med.

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Kommunikasjon, språk og tekst:

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold, de voksne må være språklige forbilder, bevisst på hvordan de lytter og observerer, gir konstruktiv respons, bruker kroppsspråk og talespråk. Jobbe etter språkløyper, SePu og ReKomp.

For å skape et språkstimulerende miljø må vi aktivt bruke bøker, eventyr, høre på lydbøker, drama, data, media, samtaler og god kommunikasjon, sang og sangleker, rim og regler. Være med å skape tekst knyttet til tema, og bevisst på hvordan vi snakker sammen og løser konflikter. Bokstaver henger synlig på vegg, samt bokstavtavle. Aktive voksne som er til stede ute og inne.

Kropp, bevegelse, mat og helse:

I løpet av småbarnsalderen tilegner barna seg grunnleggende motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, fysiske egenskaper, vaner og innsikt i hvordan de kan ivareta helse og livskvalitet, som kan vare livet ut.

Aktiv bruk av natur, fjæere, nærmiljø, ballbinge, mat og matkultur, mental og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser.

Få gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider og i ulikt vær.

I samarbeid med Finnmark friluftsråd deltar vi med «Småfota» på tur og har 4 faste turmål, hvor vi går en tur hver uke.

Fokusere på sunt og næringsrikt kosthold, samt god veksling mellom aktivitet og hvile.

Kunst, kultur og kreativitet:

Gjennom rike erfaringer med kunst, kultur og estetikk vil barn få et mangfold av muligheter for sansing, opplevelse, eksperimentering, skapende virksomhet, tenkning og kommunikasjon.

Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk.

Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

Nærmiljø: Se på gamle hus og besøke kapellet. Norsk og Finsk kultur (identitet).

Jobbe med tema: "Med sjøen som nærmeste nabo".

Bruk av forskjellige typer formingsmateriell og teknikker. Lære å bruke blyant og pensel.

Samarbeid med skolen og andre instanser - opptre på avslutninger, bygdekvalder og med Lucia.

Barnekunstutstillingen på Grenselandmuseet i april/mai.

Etikk, religion og filosofi:

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Fagområdet retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold. Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi.

Vi jobber for å gi anledning og ro til undring og tenkning, samtaler og fortelling.

Bli kjent med kulturelle forskjeller, normer, verdier og religioner som er representert i barnehagen. Besøke kirker og kapellet, kristne høytider og verdier.

Advents- og påskegudstjeneste i kapellet sammen med skolen.

Natur, miljø og teknologi:

Naturen gir rom for mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider og i all slags vær.

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling.

Fagområdet skal bidra til at barn blir kjent med og får forståelse for planter og dyr, landskap, årstider og vær. Vi har fine uteområder som vi kan benytte hver dag, og flotte fjærer som vi benytter mye vår, sommer og høst til ulike aktiviteter. Barnehagen finner mye formingsmateriell i naturen.

Planteprosjektet: Bruker drivhuset hver vår til å plante blomster, gulrøtter, sukkererter m.m.

Lære om ulike plante- og dyrearter og respekt for liv.

Erfare hvordan teknikk kan brukes i leken og hverdagslivet.

Lære barna å ta vare på naturen, om miljøvern, sortering og gjenvinning.

Nærmiljø og samfunn: Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunn og verden.

Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet.

Fagområdet skal omfatte kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjon og kjennskap til nasjonale minoriteter (kvener/norskfinner, jøder, skogfinner, rom og romaifolk/tatere).

Barna skal bli kjent med og bruke nærmiljøet, hvor arbeidsplasser, lokalhistorie, bibliotek og gamle hus/bygninger inngår, samt medienes betydning.

Kjennskap til at finsk og samisk er en del av nærmiljøet.

Besøke bedrifter og ulike arenaer, og delta ved ulike sosiale tilstelninger.

Jobbe med barns medbestemmelse og markere bursdager.

Antall, rom og form:

Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet.

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Arbeidet med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.

Gjennom lek, eksperimentering, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling i hverdagsaktiviteter utvikler barna sin matematiske kompetanse.

Personalet i barnehagen har ansvar for å oppmuntre barns egen utforskning og legge til rette for tidlig og god stimulering.

I samlingsstunden og hverdagsaktiviteter: Teller barn og voksne, dag, måned og år, bruke matematiske begreper og ord, klipping, liming, pusle - og terningsspill, rim og regler. Gjennom bøker, spill og digitale verktøy, Vi har tallsymboler synlig på vegg og gulv, samt talltavle. Barna deltar ved på - og avdekking til måltider, lage mat og bake. Vi bruker ulike former med riktig betegnelse.

Bugøynes barnehage er en Trafikk - barnehage:

Trafikk inkluderer alle fagområdene og vi bruker opplegg om Tarkus.

Foreldre har fått utdelt Bugøynes barnehage sin plan for trafikkopplæring.

Kommunen har ansvar for trafikksikkerheten i barnehagene. Det betyr at sikkerheten ivaretas når barna er på tur enten de ferdes som gående eller som passasjerer i bil eller buss.

Trafikksikkerhet i barnehagen generelt:

- Trafikkopplæring integreres som en del av barnehagens omsorgs - og opplæringsarbeid.
- Det stilles krav til busselskap og drosjer om belter og trafikksikker adfers ved kjøp av transporttjenester.
- Ansatte kjenner rutiner for håndtering av uforutsette faresituasjoner og hendelser på tur.
- Barnehagen har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots, med bil og buss.

Trafikkopplæring i barnehagen:

- Barna lærer enkle trafikkregler for forgjengere.
- Barna lærer om sikring i bil, sykkelhjelmer og reflekser.
- Barnehagen har malt vei ute og laget trafikkskilt som barna lærer og leker med.

Samarbeid mellom barnehage og hjem:

- Rutiner for å ivareta barnas sikkerhet ved barnehagens parkeringsplass og port gjennomgås årlig med foreldre og ansatte.
- Det stilles krav til foreldre om å sikre barn på vei til og fra barnehagen.
- Trafikksikkerhet og trafikkopplæring er et integrert tema på foreldremøter.
- Foreldre involveres i barnehagen trafikkarbeid.

TARKUS

Tarkus er trafikkyret vårt. Han er et beltedyr med ni belter på ryggen. Når han kjører i bil har ti belter, derfor kaller han seg selv for et bilbeltedyrt. Tarkus kommer av og til på besøk i samling, og da har han med seg fotoalbumet sitt. Han viser barna et bilde og forteller historien bak det. Det kan handle om hvordan man skal ferdes i trafikken, hvilken fare som kan oppstå, hva man bør se etter osv. Målet er å gjøre barna til tryggere trafikanter, slik at de er godt rustet til å ferdes alene når de etter hvert skal begynne å gå alene til skolen.

Tarkus har også en egen CD med sanger. Favoritt er sangen om seg selv, så den må vi synge før samling slik at han kommer inn til oss.

Tarkus er et av flere pedagogiske opplegg fra Trygg Trafikk.

<https://www.tryggtrafikk.no/>

Tarkus

Nå skal du møte en hyggelig fyr
her kommer Tarkus,
et bilbeltedyrt.
Tarkus er tøff,
og har skjold på sin rygg.
I bil har han belte,
for da er han trygg.

Språkstimulering i barnehagen:

RPL sier: Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer, og møte ulike språk.

Tidlig innsats i samarbeid med helsestasjonen, PPT og barnevern.

Språkløyper: En nasjonal strategi og et helhetlig løft som skal styrke barns språk, lesing og skriving (Plan er utdelt til foreldre).

I 2017 søkte og fikk Sør - Varanger kommunale barnehager midler fra departementet for å styrke alle ansattes kompetanse innenfor språk, lesing og skriving, og alle ansatte er forpliktet til å jobbe med språkløyper.

Barnehagene deltar ved ReKomp (Regional ordning for kompetanse) og SePu (Senter for praksisrettet utdanningsforskning).

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av vårt arbeid i Bugøynes barnehage. Språklige ferdigheter er nødvendig for å kunne delta og kommunisere i lek og forstå samspill. Vi ønsker å jobbe målbevisst og legge til rette for at barna utvikler språklig bevissthet og begrepsforståelse.

Dette er noe av det vi gjør gjennom vårt daglige arbeid i barnehagen:

- Språkløyper
- Felles sang, musikk, rytme og sangleker
- Støtte egne fortellinger med illustrasjoner og eller konkrete
- Skrive ned noe av det barna forteller
- Utforskning av skriftspråket
- Gjennom bøker og eventyr
- Dramatisering av eventyr og fortellinger
- Dikt, rim og regler
- Lek, formelle og uformelle
- I grupper, aldersinndelt
- Daglige samtaler i uformelle situasjoner
- Observasjon av barns språk og språkmiljø
- Samspillsobservasjoner
- Aktive voksne som gode språklige rollemodeller

Barns medvirkning i barnehagen:

RPL sier: Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Barns medvirkning er en viktig del av arbeidet i Bugøynes barnehage.

Det er de voksnes oppgave å observere barna, både kroppslig og språklig, for å se og forstå hvordan de uttrykker seg.

Kommunikasjonen som personalet har med barn og foreldre, er viktig i forhold til arbeidet med barns medvirkning.

Dette gjør vi gjennom vårt arbeid i barnehagen:

- Samtaler med foreldre i bringe - og hentesituasjoner
- Foreldresamtaler 2 (flere ved behov)
- Foreldremøter 2 (flere ved behov)
- Lytte og samtale med barna slik at de blir motivert til å påvirke hverdagen i barnehagen, ut fra ulike interesser og behov
- Observasjoner
- Samspillsobservasjoner
- Diskusjon og refleksjon i personalgruppa
- Gjennom lek og aktiviteter, inne og ute

Barns medvirkning

Avhenger i stor grad av voksnes forståelse og tolkning av alder, modenhet og kompetanse.

Avhenger i stor grad av forventninger til barns deltakelse

Blir en verdi, en etisk holdning til å gi barn retten til å uttrykke sin mening

ÅRSHJUL: TRADISJONER OG FASTE AKTIVITETER

MÅNED - JANUAR	TRADISJONER OG AKTIVITETER
<u>Vinter - vi går lysere tider i møte</u> Planleggingsdag Mandag 03.01.22 Vi rydder bort jula Solfest sammen med skolen Forberedelse til Barnekunstutstillingen «Småfota på tur» Snø - og isaktiviteter	Feire at mørketiden er over Jobbe med tema En tur hver uke alle måneden. Årstider - ulike aktiviteter
MÅNED - FEBRUAR	TRADISJONER OG AKTIVITETER
<u>Karneval og sol....</u> 06.02 Samefolkets dag Morsdag 13.02.22 17.02.22 Barnehagen fyller 34 år Karneval/Utkledningsdag Forberedelse til Barnekunstutstillingen Laskiainen Snø - og is aktiviteter Foreldresamtaler	Markere dagen Lage kort til mor Feire/markere dagen. Utkledning, lek og moro Jobbe med tema Akedag Årstider - ulike aktiviteter
MÅNED - MARS	TRADISJONER OG AKTIVITETER
<u>Siste vintermåned...</u> Påskeforberedelser Med sjøen som nærmeste nabo Forberedelse til Barnekunstutstillingen Forberede planting Tarkus (Trafikkbarnehage) Snø - og is aktiviteter	Jobbe med tema Lære om planter, planting og naturen Trafikk og holdningsskapende arbeid En tur hver uke Årstider - ulike aktiviteter
MÅNED - APRIL	TRADISJONER OG AKTIVITETER
<u>Første vårmåned....</u> Påske Barnekunstutstilling Tarkus (Trafikkbarnehage) Planting Samisk Snø - og is aktiviteter Evakueringsøvelse - brann	14.03 - 18.04.22 Åpning på Grenselandsmuseet?! Trafikkopplæring Forberede planting Kunst og kultur Årstider - ulike aktiviteter Barn og personal trener på evakuering

ÅRSHJUL: TRADISJONER OG FASTE AKTIVITETER:

MÅNED - MAI	TRADISJONER OG AKTIVITETER
<u>Vår....</u> «Småfota på tur» Forberede 17 mai Finsk morsdag 08.05.22 Planting Tarkus (Trafikkbarnehage) Foreldremøte (Mai - Juni)	En tur hver uke hele året. Historie, flagg, sanger og tog Lage kort til mor Forberede planting Trafikkopplæring
MÅNED - JUNI	TRADISJONER OG AKTIVITETER
<u>Sommer....</u> Med sjøen som nærmeste nabo Sommerfest 23.06 Sankthansaften Planteprosjektet Sommeraktiviteter Ferietid i barnehagen	Ulike deltema til emnet Avslutningsfest for barna Markere midtsommer Plante blomster og grønnsaker Bruke naturen - nærområdene og fjæra Samle formingsmateriell
MÅNED - JULI	TRADISJONER OG AKTIVITETER
<u>Sommer.....</u> Sommeraktiviteter Planteprosjektet Ferietid i barnehagen	Bruke naturen - nærområdene og fjæra Samle formingsmateriell Passe planter og grønnsaker
MÅNED - AUGUST	TRADISJONER OG AKTIVITETER
<u>Sommer - høst.....</u> Ferietid i barnehagen Nytt barnehageår 1 august Naturen - sommer/høst Høst og bærtid Planteprosjektet Ferietid i barnehagen	Bli kjent med hverandre og nye barn Årstider - benytte naturen og se på forandringer Gå på turer, plukke bær og formingsmateriell Passe planter og grønnsaker, plukke blomster

ÅRSHJUL: TRADISJONER OG FASTE AKTIVITETER:

MÅNED - SEPTEMBER	TRADISJONER OG AKTIVITETER
<u>Høst....</u> Oppstart av faste aktiviteter Høst og bærtur Planteprosjektet Tarkus (Trafikkbarnehage) Samisk Foreldremøte Evakueringsøvelse - brann	Fysisk aktivitet og bibliotek Gå på turer, oppleve naturen, plukke bær Høste grønnsaker og plukke blomster Trafikkopplæring Kunst og kultur Barn og personal trener på evakuering
MÅNED - OKTOBER	TRADISJONER OG AKTIVITETER
<u>Vinter....</u> Med sjøen som nærmeste nabo 24.10 FN - dagen Foreldresamtaler	Årstid og forandringer i naturen, vinteraktiviteter Ulike deltema til emnet Barns rettigheter
MÅNED - NOVEMBER	TRADISJONER OG AKTIVITETER
<u>Vinter og advent....</u> Advent Juleforberedelser Farsdag 13.11.22 Tarkus (Trafikkbarnehage) Mørketidsfest Foreldresamtaler	Vinteraktiviteter Forberedelser til advent Tradisjoner og historie Lage kort til far Tarkus og holdningsskapende arbeid Forberedelse/kunnskap om mørketid
MÅNED - DESEMBER	TRADISJONER OG AKTIVITETER
<u>Vinter og jul....</u> Finlands Nasjonaldag 06.12 Thailand Nasjonaldag 05.12 13.12 Lucia Juleforberedelser Juleverksted på skolen Julegudstjeneste Nissefest i barnehagen	Historie og tradisjoner Markere dagen med flagg og lys Gå Lucia på omsorgssenteret og skolen Julegaver, julepynt, bakst m.m. For førskolebarna, og grøt for alle For barnehagen, skolen og foreldre Fest og avslutning

SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER:

For å få et godt og helhetlig tilbud, er samarbeid med andre instanser, tverrfaglighet og helhetstenkning viktig.

Personalet er pålagt taushetsplikt i samsvar med barnehageloven og må innhente samtykke fra foreldre/foresatte før samarbeid kan skje i forhold til enkeltbarnet.

Bugøyenes skole :

Som en del av et oppvekstsenter er et godt samarbeid med skolen viktig.

Barnehage og skole har i alle år hatt flere faste aktiviteter (se årshjul) noe som har vært naturlig i forhold til beliggenhet og størrelse.

Barnehagen har plan for førskolegruppa, som også inneholder når de skal være på skolen.

Vanligvis 2 timer hver uke fra januar.

Barnehage og skole har felles samarbeidsutvalg.

Plan for overgang barnehage - skole er viktig med tanke på skolestart, hvor barna gleder seg til å begynne, trygghet, utvikle et godt skolemiljø og tilrettelegge overgangen og skoledagen for barn med spesielle behov.

Pedagogisk, psykologisk tjeneste (PPT) - Barneverntjenesten - Helsestasjonen:

PP-Tjenesten:

Er en sakkyndig faglig innstans når det gjelder barn med nedsatt funksjonsevne, tilråding om spesialpedagogisk hjelp eller ekstraressurser.

Ved enkeltvedtak skal pp-tjenesten samarbeide om og hjelpe barnet i barnehagen, gi råd og veiledning.

Foreldre må gi sitt samtykke og trekkes aktivt med i samarbeidet.

Barneverntjenesten:

Barnehagen har i følge barnehageloven § 22 pålagt opplysningsplikt uten hinder av taushetsplikten ovenfor barnevernet når det er grunn til å tro at barn blir mishandlet eller at det kan være andre former for alvorlig omsorgssvikt.

Barnehagen er et benyttet tiltak fra barnevernet, enten som et frivillig eller pålagt tiltak.

Helsestasjonen:

Helsestasjonen har ansvar for å drive generelt forebyggende og helsefremmende arbeid for å trygge barns oppvekstvilkår i kommunen. De kan foreslå at det søkes barnehageplass for barn som har særskilt behov for pedagogisk tilbud og være sakkyndig instans ved tilråding om prioritet ved opptak. Videre er helsestasjonen sentral i kartlegging av barns språk.

SAMARBEID MED BARNAS HJEM:

RPL sier:

*Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. (Barnehageloven § 1)
For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. (Barnehageloven § 4)*

Foreldre/Foresatte og samarbeid med barnas hjem er vår viktigste samarbeidspartner.

Gjennom nært og regelmessig samarbeid kan vi sammen gi barna det beste tilbudet.

Kontakten mellom barnehagen og foreldrene skal være preget av gjensidig respekt og anerkjennelse for hverandres oppgaver og ansvar i forhold til barnet.

Foreldrene har ansvar for barnas dannelse, og barnehagen må vise respekt for ulike familieformer.

Foreldre kan ha behov for hjelp og veiledning i oppdragelsesspørsmålet og da kan barnehagen gi informasjon om andre hjelpeinstanser.

For å få til et godt samarbeid har Bugøynes barnehage:

- Foreldremøter 2 ganger pr. år (høst og vår) - etter behov
- Foreldresamtaler 2 ganger pr. år (høst og vår) - etter behov
- Oppstart - samtale når nytt barn og foreldre kommer til barnehagen
- Plan for foreldresamarbeidet i barnehagen (utarbeides hver vår eller høst)
- Foreldrerådsutvalg (gjelder alle foreldre i barnehagen)
- Samarbeidsutvalg sammen med skolen (her deltar foreldrerådsrepresentant)
- Foreldrenes vurdering av barnehagen, sendes ut hver vår
- Sør - Varanger kommune sin brukerundersøkelse
- Månedspaner
- Ukeplaner
- Evalueringer
- Dokumentasjon av hverdagsaktiviteter som bilder, skriftlig og evalueringer
- Sosiale sammenkomster (se plan for foreldresamarbeidet i barnehagen)
- Plan for overgang barnehage - skole

INNHOOLD OG ARBEIDSMETODE:

Gjennom refleksjon, vurdering, evaluering og drøftinger i personalgruppa blir vi bevisst våre roller som modeller i ulike sammenhenger. Diskusjoner om holdninger og verdier vi bevisst eller ubevisst formidler til barna, og hva som er god kvalitet på tjenesten vi tilbyr. Dette jobber vi med kontinuerlig, og på personalmøter og planleggingsdager.

Gjennom observasjon og refleksjon drøfter vi hva som skjer i forhold mellom barn - barn, vokse - barn og mellom de voksne. Slik skal vi sammen bygge opp verdier og holdninger som skal være vårt grunnlag for utvikling av læringsmiljø og psykososialt miljø i barnehagen.

Forebygge mobbing ved å ta opp Plan mot mobbing på personalmøter og aktivt observere.

Det skal gis veiledning der det er nødvendig.

Gjennom arbeid med SePu (Senter for praksisrettet utdanningsforskning) og

ReKomp (Regional ordning for kompetanseutvikling).

DOKUMENTASJON OG VURDERING:

Dokumentasjon - er et middel for å få frem ulike oppfatninger og åpne for kritisk og reflekterende praksis. Barns læring og personalets arbeid må gjøres synlig som grunnlag for refleksjon over barnehagens verdigrunnlag og oppgaver, og barnehagen som arena for lek, læring og utvikling.

Vurdering - handler om kvaliteten i det daglige samspillet mellom mennesker i barnehagen, og er en av de viktigste forutsetningene for barns utvikling og læring.

Systematisk vurderingsarbeid legger grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon.

Dokumentasjon og vurdering i vår barnehage:

- Årsplanen
- Måned - og ukeplan
- Observasjoner
- HMS (helse, miljø og sikkerhet) og IK (internkontroll)
- Handlingsplan for arbeidsmiljøet i barnehagen
- Plan for kvalitetskriterier i dagsrytmen for barn og voksne
- Handlingsplan mot mobbing i barnehagen
- Handlingsplan for likestilling i barnehagen
- Språkløyper
- SePu og ReKomp
- Planlegging av enkelttema og periodeplaner
- Evaluering
- Tavlen i garderoben
- Bilder og tekst av hverdagsaktiviteter, prosjekter, tema, turer m.m.
- Permer til barna
- Synliggjøring av det barna lager, tegner, maler m.m.
- Dagbok på avdelingen
- Evaluering sammen med barna
- Samtaler i bringe - og hentesituasjoner
- Foreldresamtaler
- Foreldremøter
- FAU - foreldrenes arbeidsutvalg
- SAU - samarbeidsutvalget: Felles med skolen

Sør - Varanger kommune`s hovedsatsninger:

Sør - Varanger kommune har utarbeidet en helhetlig oppvekstplan (2018 - 2028) som skal jobbes med og evalueres jevnlig.

Planen skal legge føringer for kvaliteten i tilbudene som gis til alle barn og unge i aldersgruppen 0 - 18 år, og skal sikre at kvaliteten i tilbudene er den samme uansett hvor i kommunen man vokser opp.

For barnehagen vil satsningsområdene være:

- Lek og vennsksrelasjoner
- Språk - og språkløyper hvor barnehagene i Sør - Varanger har valgt ut:
  - Personalets kompetanse
  - Minoritetsspråklige barn
  - Samarbeid mellom barnehage og skole
- Forebygge vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep
- ReKomp: Regional ordning for kompetanseutvikling.
- SePu: Senter for praksisrettet utdanningsforskning.
- Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole
- Foreldresamarbeid
- Kompetanseutvikling med lærende nettverk om barnehage/skolemiljø og mobbing

FOREBYGGE MOBBING:

Sør - Varanger kommune har utarbeidet en overordnet handlingsplan mot mobbing i barnehager. Bugøynes barnehage har utarbeidet egen tiltaksplan med utgangspunkt i den overordna handlingsplanen.

Bugøynes barnehage jobber slik med forebyggende arbeid:

- Ta opp plan mot mobbing på personalmøter.
- Personalet jobber målbevisst med sosial kompetanse (selvhevdelse, empati, rolletaking, ulik adferd, selvkontroll, lek, glede, humor.....).
- Personalet skal være bevisste på sitt ansvar om å forebygge og sette inn tiltak mot mobbing i barnehagen. Følge plan mot mobbing som er utarbeidet.
- Vektlegge voksenrollen, hvor de voksne skal se og høre barna.
En tydelig og aktiv voksenrolle er avgjørende.
- Godt samarbeid med foreldrene.
- Observasjoner i samspillet mellom: barn - barn, voksen - voksen og barn - voksen.
- Samtaler med barna om hvordan de har det i barnehagen.

SePu og ReKomp:

Barnehagene i Sør - Varanger og Øst Finnmark er med i:

ReKomp: Regional ordning for kompetanseutvikling

- Skal bidra til at barnehagene utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling.

SePu: Senter for praksisrettet utdanningsforskning.

- Sentret driver forsknings - og utviklingsarbeid i praksisfeltet med vekt på barnehage, grunnskole og videregående opplæring.

OMSORG OG DANNING:

Omsorg er grunnmuren i barnehagen og er en viktig del av arbeidet. Den er tilstede i alle hverdagssituasjoner og kommer til uttrykk når barna leker og lærer, ved påkledning og i stelle- og matsituasjoner. Barn har rett til og skal møtes med omsorg. Barn skal være deltagende i sine egne læringsprosesser.

RPL sier om omsorg: En omsorgsfull relasjon er preget av lydhørhet, nærhet, innlevelse og evne til vilje og samspill.

RPL sier om danning: Barn må få støtte og veiledning på handlinger og holdninger. Danning og medvirkning kan ses som gjensidige prosesser. Alle barn har krav på å bli møtt som den de er. Oppdragelse og danning må skje i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

FOR Å FREMME OMSORG OG DANNING SKAL:

Personalet skal være tilstede for barna og støtte dem i å uttrykke glede, stolthet, undring og ømhet.

Det er viktig å bekrefte barnet når det er fylt av vanskelige eller såre følelser som sinne, skuffelse eller skyldfølelse. Både store og små barn trenger rikelig med fysisk omsorg.

Personalet vil gjennom danning, overføre verdier, normer, tanker og uttrykks- og handlingsmåter. Danning vil skje i tråd med barnehagens verdigrunnlag og legge grunnlaget for barns muligheter til aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn.

HANDLINGSPLAN FOR LIKESTILLING I BARNEHAGEN:

Sør - Varanger kommune har utarbeidet en overordnet handlingsplan for likestilling i barnehager. Hver barnehage utarbeider egen tiltaksplan for likestillingsarbeidet.

Barnehagen må ta med disse faktorene i jobbingen:

- Biologisk kjønn: Om man er født jente eller gutt
- Sosialt kjønn: Forventninger vi har til gutter og jenter fordi de biologisk sett er forskjellige
- Barnas sosialisering og kjønn: Samfunnet er på mange områder strukturert og organisert ut fra kjønn
- Markedets sosialisering og barnehagens rolle: Markedet skaper kjønnsstereotyper for å selge, og barna blir påvirket gjennom: tv, spill, bøker, leker, reklame og klær

Bugøyenes barnehage jobber slik med likestillingsarbeid:

- Personalet må skape et læringsmiljø som fremmer likestilling mellom gutter og jenter, og vise at det er mange måter å være gutt og jente på
- Personalet må være bevisst på valg av leker og bøker
- Personalet må diskutere hvordan de skal forholde seg til og samtale med barna om likestilling, og fokusere på at gutter og jenter får like mye oppmerksomhet
- Kompetanseutvikling
- Observasjoner
- Samarbeid med foreldre

Vedtatt i SU: 20.01.22